

SLUTTRAPPORT

TILDELING AV MIDLER FRA OVERSKUDET AV EXTRASPILLET TIL CARITAS NORGE 2015+2016

Caritas Norge ble tildelt kr. 900.000 fra Extrastiftelsen for årene 2015 og 2016 (kr. 450.000 hvert av årene). Midlene var tildelt prosjektet Infosenter for arbeidsinnvandrere, Bergen.

Med bakgrunn i de erfaringer og resultater Caritas Norge hadde fra prosjektet Caritas Infosenter Oslo, ble Caritas Infosenter Bergen etablert 01.09.2013. Senteret startet med lavt budsjett, og med åpningstid mandag, tirsdag og onsdag 10.00-14.00. Tilbudet var begrenset til enkel veiledning for arbeidsinnvandrere, og senteret var bemannet med en daglig leder i 40% stilling, samt ca. 20 frivillige.

Da tilskuddet fra Extrastiftelsen kom i 2015, fikk man anledning til å rekruttere ny daglig leder i 100% stilling, med relevant utdanning og praksis til å tilby kvalifisert veiledning på et høyere nivå.

MÅLGRUPPEN

Målgruppen til Caritas Infosenter Bergen er i hovedsak arbeidsinnvandrere, som kommer til Bergen og Hordaland for å søke arbeid. Denne arbeidsinnvandringen skjøt fart fra 2008, med bakgrunn i den økonomiske krisen i sør- og øst-Europa. Mange EØS-borgere mistet sitt arbeid, eller de kom ikke inn på arbeidsmarkedet i hjemlandet. Norge fremstod, og gjør det fremdeles, som et land med gode muligheter på arbeidsmarkedet. De fleste som besøkte senteret de første årene var menn under 35 år. I fjor var ca. 40% av de besøkende kvinner.

BESØKSTALL

Siden starten har senteret hatt en kraftig økning i besøkstallene:

2013: 650 besøk

2014: 1.300 besøk

2015: 2.200 besøk

2016: 6.000 besøk.

Samme person vil normalt besøke senteret flere ganger, før de har fått løst sine problemer og utfordringer.

NASJONALITETER

De fleste brukerne kommer fra Polen, Spania, Italia, Romania og Litauen. En del personer kommer fra Slovakia, Ungarn og land utenfor Europa. De fleste besøkende er personer under 40 år, de aller fleste mellom 23-30 år.

INFOSENTERETS TILBUD

Gjennom prosjektperioden har senterets tilbud gradvis blitt utvidet og forbedret. De viktigste tilbudene våre er:

- Grunnleggende veiledning om det norske samfunnet og arbeidsmarkedet
- Gratis norskkurs på nivåene A1, A2 og B1.
- Karriereveiledning, yrkesveiledning og studieveiledning
- Hjelp til å klare seg selv på offentlige kontorer
- Selvhjelpsgrupper, der målet er at deltakerne best mulig skal klare å stå på egne ben i Norge
- Jobbformidling, der vi aktivt hjelper brukerne å finne ordinært arbeid
- Informasjon om det norske helsesystemet
- Veiledning om kosthold og forebyggende helsetiltak
- Integreringstiltak

BRUKERNES GENERELLE HELSESITUASJON

De fleste av våre brukere er fattige arbeidsinnvandrere med begrensede økonomiske ressurser. Reglene i Norge er slik at denne målgruppen ikke kommer inn i det ordinære helsetilbudet i Norge, før de har hatt sammenhengende arbeidsforhold i 6 måneder. Da først kan de søke om norsk personnummer, som gjør at de kommer inn i fastlegeordningen. I realiteten går våre brukere ofte i flere år, før de får norsk personnummer. Blir de syke i denne perioden, må de betale konsultasjoner hos lege, behandlinger osv. selv. Det har de færreste råd til, slik at mange går med helseplager, som de ikke får behandling for. Dette være seg alt fra infeksjonssykdommer, til kroniske sykdommer av fysisk og psykisk karakter. Mange av våre brukere gir uttrykk for bekymring for sin helse, og vi bruker mye tid på orientere dem om de helsetilbud som fins i Norge. I praksis har mange av våre brukere kun et tilbud: å gå til legevakten, dersom de blir akutt syke.

Vi ser at mange personer i vår målgruppe sliter med kostholdproblemer. Dette skyldes dels at de ikke har penger til å kjøpe sunn og riktig mat, dels at de ikke forstår innholdsdeklarasjoner og bruksanvisninger på matvarer i norske butikker.

Mange sliter på det psykiske plan. Det å komme til Norge uten å kunne språket, gjør at mange blir isolerte. Selv om noen av våre brukere behersker engelsk, gir de fleste uttrykk for at de har problemer med å bli kjent med nordmenn og danne nettverk her. Når man så sliter med å finne ordinært arbeid over tid, innebærer det at mange sliter med angst og depresjoner. Når det gjelder bo-forhold, ser vi at flere må ta inn på Akuttovernattingen til Kirkens bymisjon, mens andre er mer heldig og får bo på

en sofa hos venner. Det å mangle et permanent sted å bo er ikke bra for folks fysiske og psykiske helse. Vi er ofte med brukere på visninger for å hjelpe dem inn på boligmarkedet. Her kan vi fungere som referanse til husverter, hjelpe til med språkproblemer osv.

RESULTATER AV PROSJEKTET

Caritas Ressurssenter Bergen er blitt et svært viktig tilbud for en sårbar målgruppe. Vi har i prosjektperioden klart å lære ca. 400 personer grunnleggende norsk. Videre har vi hjulpet ca. 100 personer inn på boligmarkedet og vi har skaffet ordinært arbeid til 378 personer.

7.000 personer har fått god informasjon og veiledning om det norske samfunn og arbeidsliv, herunder orientering om det norske helsetilbudet. Mange brukere opplever en bedre helse, dels som resultat av vår veiledning på området, dels ved at de har fått hjelp til å finne arbeid og bolig, og har fått nettverk gjennom våre aktiviteter. Integrering er svært viktig med tanke på å forebygge psykiske helseproblemer.

VEIEN VIDERE

Caritas Ressurssenter Bergen er blitt et sentralt tilbud i lokalområdet for arbeidsinnvandrere fra EØS-området. Prosjektet går derfor fra 01.01.2017 over til å bli et permanent tilbud. Vi takker Extrastiftelsen for det tilskuddet vi har fått. Det har gjort det mulig for oss å etablere og bygge opp et meget godt og nødvendig tilbud til en svært sårbar målgruppe.

Caritas Ressurssenter Bergen vil bli finansiert videre gjennom tilskudd fra Bergen kommune, Justisdepartementet, NAV, IMDi, Kompetanse Norge og egne midler.

Bergen, 31.01.2017

Gunnar Solheimsnes

prosjektleder